

מתוק מדבש

כניסת השבת – 16.09
יציאת השבת – 17.20
רבנו תם (גד דקות זמניות) - 17.40
(אופק חדרה)

יום שישי בשעה 15.09 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע: (להאזנה 03-6171111)
עידור חי פאתר 'קול הלשון'

שבת קודש 14.30 - שיעור 15.30 - מנחה
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה

שנה עשירית - גיליון 377
פרשת ויגש תשפ"ד

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
פסמי הכנסת 'פית יוסף' ו'אפסת אחים' אפסת אולגה
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

מחדש ה'חתם סופר' חידוש נפלא (תורת משה חלק ב' פ' ויקרא דרשות לז' אדר): הקדמה: כל צום שהוא על העבר אינו דוחה שבת (כמו תעניות החורבן או תענית ביום פטירת אב או אם) ואילו צום שהוא על העתיד דוחה לדוגמה כיפור הוא יום חתימת דין לשנה הבאה וכמו כן תענית חלום היא על הטבת משמעות החלום לעתיד וכי"ב...

וכאן מחדש ה'חתם סופר' חידוש עצום: 'ונראה דהנה הטעם שקבעו תענית על המצור ההוא... מחמת שבאותו יום (עשרה בטבת) שסמך בבל למטה על ירושלים כמו כן ישבו בית דין של מעלה, אלו מיימינים אלו משמאילים עד שגברו המשמאילים ונחרב הבית'.

'וכל דור שלא נבנה בהמ"ק בימיו כאילו נחרב בימיו (ירושלמי יומא פ"א, א'). נמצא שבכל שנה נתחדש חורבן חדש, וזהו בכל פעם כשמגיע אותו יום של עשרה בטבת, שהתחיל אז למעלה משפט החורבן, כמו כן בכל דור ודור יושבין בית דין של מעלה וגוזרין החורבן של כל שנה ושנה'.

ממילא יוצא שתענית עשרה בטבת היא לא רק על העבר אלא היא על העתיד לבקש מהקב"ה שביום זה ידון על בניית בית המקדש השנה. ולכן צום זה היה דוחה שבת ולכן גם כשחל בשישי נכנסים לשבת בתענית.

שנצכה לראות השנה בגנין בית המקדש כרחמיס, אנן!

ובענין החורבן מובא דבר נורא בספר 'דרך משה':

חסיד אחד התענה בכדי שיתגלה לו סוד אריכות הגלות. נתגלה לו מלאך בחלום ואמר: 'איך תבוא הגאולה ועם ישראל לא משגיחים לענות אמן על ברכות הגאולה? והם שתי ברכות: א. ברכת 'המחזיר שכינתו לציון' - יש שלא עונים 'אמן' אלא 'מודים אנחנו לך... ב. 'הפורש סוכת שלום עלינו' (בליל שבת) רבים לא עונים 'אמן' אלא מתחילים מיד 'שמרו בני ישראל את השבת'.

אחיס יקריס! באו נקפיד יותר בצניית שני האמנים הללו
*****

ויגידו לו לאמור עוד יוסף חי וכי הוא מושל בכל ארץ מצרים (מה, כו')

יש לשאול: וכי זה שיוסף מושל נחשב בשורה עבור יעקב? מסביר נפלא החתם סופר זיע"א: הקדמה: הפסוק אומר (שמות א', ה) 'ויוסף היה במצרים' והסביר רש"י: 'להודיעך צדקתו של יוסף - הוא יוסף הרועה את צאן אביו, הוא יוסף שהיה במצרים ונעשה מלך ועומד בצדקו'.

ואמרו חז"ל (אבות ד', א') 'איזהו גיבור? הכובש את יצרו שנאמר 'ומושל ברוחו מלוכד עיר' 'וככל שאדם יותר בגדולה ועושרו מתרבה יותר נתווספו תאוותיו וקשה יותר לכובשם.

ולכן התכוונו השבטים 'וכי הוא מושל בכל ארץ מצרים' דהיינו שהוא מושל בכל תאוות מצרים. *מתוק מדבש!*

כי איך אעלה אל אבי והנער איננו איתי פן אראה ברע אשר ימצא את אבי (מד, לד')

יש לשאול: מדוע יהודה תולה את דרישתו לשחרור בנימין ברעה שימצא את אביו? וכי זה טיעון מול המושל המצרי? היה לו לתלות זאת בערבות שהוא קיבל על עצמו כמו שנאמר קודם לכן 'כי עבדך ערב את הנער'?

מסביר ה'שפת אמת' זיע"א: תוך כדי דבריו הלך יהודה והתעלה ממדרגה למדרגה עד כדי כך שהוא התנתק מכל האינטרסים האישיים שלו, ומה שעניין אותו זה רק הצער שייגרם ליעקב אביו. וזה אכן שכנע את המושל (יוסף) והביא את הישועה.

ומוסיף ה'שפת אמת' וזה מלמד אותנו דרך בהכנה לתפילה: 'שכל אחד ואחד מישראל, כשבתפילותיו ובקשותיו מתעלה ומתרומם מדרגה לדרגה, עד כדי הסתלקות נגיעותיו ואין בליבו כי אם צער אביו שבשמים מיד ייענה ותבא ישועתו'. *מתוק מדבש!*

וצנין 'אין טרס' מילתא דפדיונותא

סיפר רבי יצחק ליה מילר: הרמב"ם פסק שאדם חייב לאהוב את אשתו כאלו ולכבדה יותר מאלו. ומה זה נקרא כאלו? אז הוא שמע שנה לכבד את קרוביה יותר מאשר את קרוביו. ולכן הוא מקיים זאת בהידור. איך?

כך שהוא מכבד את חמיה וחמותה fe אשתו יותר מאשר את חמיו וחמותו fe.

והוסיף רבי יצחק ליה מילר פדיונותא:

אע"פ אלו חמיה הוא תמיד מספר פדיונות? אז הוא אמר שחובבא באמרא שהתחמית לפני הלימוד היו מתחילים ב'מילתא דפדיונותא'.

ולא כרוק ה' תמיד אולם לפני הלימוד... :)
*****

ויפול על צוארי בנימין אחיו ויבך (מה, יד')

רש"י: על שני מקדשות שעתידין להיות בחלקו של בנימין וסופן להיחרב.

פרשת 'ויגש' נקראת השנה מיד לאחר צום עשרה בטבת שהוא הצום הראשון מארבע תעניות זכר לחורבן בית המקדש.

צום עשרה בטבת השנה חל ביום שישי והוא הצום היחיד בשנה שבו צמים ביום שישי ונכנסים לשבת בתענית.

יתרה מזו, מובא ב'אבודרהם' שאילו היה חל עשרה בטבת בשבת היינו צמים. מדוע? כיוון שהפסוק אומר (יחזקאל כד, ב) 'כתוב לך את שם היום את עצם היום הזה' וכמו יום הכיפורים שבו נאמר 'בעצם היום הזה'.

יש לשאול למה? הרי אפילו תשעה באב שהוא על החורבן עצמו לא דוחה שבת?

ייעל לקראת ישראל אביו גושנה וירא אליו... (מו', כט')

רבנו הרמב"ן דייק מהמילים 'וירא אליו' שיוסף הסיר את מצנפת המלכים שהייתה על ראשו ופניו (ולכן אחיו לא הכירוהו) כדי שיעקב יראה את פניו ממש ויכירהו. ומוסיף ה'חתם סופר' זיע"א: 'ויראה לי שעשה כן כדי שיביט יעקב בצורת תואר פניו וע"י זה יבין כי לא חטא במצרים, כי לדקי הראות ניכר כן בצורת פני חבריהם. וזה שאמר 'אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך כי עודך חי' והכוונה שע"י ראיית פניך ניכר לי כי עודך חי בצדקות'.

ובעניין זה מסופר כי בהלוויית הרמ"ק זיע"א השתתף תלמידו האר"י הקדוש זיע"א. והנה הוא רואה יהודי שפניו זוהרות ואור על ראשו, הוא קרא לו כדי לשדך לו את ביתו אלא שלמחרת בבוקר הסתלק אותו האור כיוון שנכנסה באותו יהדי גאוה והשידוך בוטל. *נראתה האלוה!*

רציון וסיפור נפלא - מה נאמר מהמית פסוקים...?

כי איך אעלה אל אבי והנער איננו איתי פו אראה ברע אשר ימצא את אבי (מד', לד')

אומרים בעלי המוסר: מפסוק זה היהודי צריך להתעורר ולהיות חרד מיום הדין, שבו האדם יעלה אל אביו שבשמים, ואז יתברר לו שהנער איננו איתי, ימי הנערות שלו בעולם הלכו, ימי הבחורות חלפו, ימי הזקנה הלכו והוא לא ניצל אותם לאגור תורה, מצוות ומעשים טובים, אלא להיפך - חטא נגד בוראו בעזות מצח.

ובעניין זה להלן סיפור נפלא (ע"פ פניני עין חמד):

מספרת בעלת-המעשה: בתקופת האירוסין חמותי קנתה לי תכשיטים יקרים במיוחד. כל התכשיטים היו מזהב טהור - שמונה עשר קראט מצופה זהב לבן. הם היו משובצים ביהלומים בשיבוץ ליזר מעודן ובעיצוב מושלם. מספר חודשים אחרי החתונה אחות בעלי התקשרה אלי וסיפרה שבתאריך מסוים תתקיים חתונה של קרובת משפחתה. לא הבנתי מדוע היא מספרת לי זאת. לאחר מכן היא ביקשה ממני בהססנות: 'האם תוכלי בבקשה להלוות לי את התכשיטים שקיבלת לשבוע של החתונה? אני מבטיחה לך שאחזיר לך את התכשיטים מיד לאחר מכן'. קצת נדהמתי מהעזות של גיטתי. לא מקובל לבקש מכלה צעירה את תכשיטיה, אבל גם לא היה נעים לי לסרב, לכן אמרתי לה: 'נראה מה נעשה'. גיטתי לא הרפתה. לאחר שהבטיחה לי כמעט למשכן את דירתה בעבור התכשיטים, הסכמתי בלב כבד להשאיל את תכשיטיי היקרים. אחרי שעיקלתי את הרעיון חשבתי לעצמי: 'אם אני כבר מוסרת לה את התכשיטים, הרי שעדיף שאעשה זאת בשמחה ובלב שלם'.

גיטתי הודתה לי במילים נרגשות וביקשה שאנחנו נבוא לחתונה כדי לאחל לזוג מזל-טוב ולהשתתף בשמחה. בשעת ערב מאוחרת התארגנו ויצאנו לחתונה. לאחר שאיחלנו לזוג הצעיר 'מזל טוב' ישבנו מעט ופנינו לצאת לכיוון הבית. פסענו לאיטנו, נהנים מהרוח הקרירה של הלילה. כשהלכנו ברחוב הסמוך לדירתנו ריח חרוך עלה

באפנו. כשהתקרבו לבניין הבנו שמשהו קרה. אנשים רבים התגודדו סביב הבניין שלנו. ניידת משטרה הבהבה וניידת כיבוי אש עם כמה כבאים התרוצצו סביב. אנשים רבים נעצו את עיניהם בנו בדממה. הבנו שזה קשור אלינו. ראינו מישהו לוחש מאחורינו לכבאי: 'הם בעלי הדירה'. רצייתי לברוח מהמקום ולהותיר לבעלי להתמודד עם מה שקרה, אבל לא יכולתי לעשות זאת. בעלי היה בהלם גמור. הכבאי ניגש אלינו והודיע לנו: 'אתם רואים את מה שקרה פה? השארתם מזגן דלוק. גיץ שיצא מהמזגן נתפס במזרון. כל הדירה שלכם בערה'.

בעלי השפיל את עיניו. הכבאי הנמיך את טון דיבורו ואמר. 'עבדנו קשה לכבות אותה. אבל אני חושש שהלילה תצטרכו לחפש לכם מקום אחר להיות בו'.

אי אפשר להסביר מה ההרגשה של זוג צעיר שחוזר עליו ומאושר מחתונה ופתאום מודיעים לו שאין לו בית לחזור אליו. המראה מבחוץ היה נורא, אבל באותם רגעים לא הבנו את משמעות המילים 'הדירה שלכם הלכה'. היינו המומים לחלוטין.

התקשרתי לאמא שלי וניסיתי להסביר לה שיחידת הדיור שלנו נשרפה ושנחנו בדרך אליה. אימי ניסתה להרגיע אותי שהכל יהיה בסדר - ותוך כמה ימים הכול יסתדר.

בבוקר הלכתי עם בעלי כדי לראות מה קרה לדירה. כבר בחדר המדרגות הבנתי שזה רציני. הכל היה שחור ומפויח. צחקנו קצת למראה המפתח שבעלי הוציא מהכיס כי לא הייתה דלת. במקומה ניצב גוש מתכת מומס ועקום.

בעלי פתח את הדלת ונכנסנו פנימה. המראה בפנים היה מחריד. הרהיטים היו שחורים. הם נהרסו לגמרי מהחום האדיר. כשפתחתי את הארון בחדר השינה נחרדתי לגלות שכל הנדוניה היוקרתית שלי פשוט נעלמה. היו שם גושי פלסטיק מפויחים והכל התפלה. זה היה בלתי נתפס בעיניי. פרצתי בבכי כאוב והיסטרי.

בעלי פתח את קופסת השטריימל ומצא אותה ריקה. השערות נמסו. רק השלד והכיפה נשארו. כשנתקלתי בחנוכייה הנמסה והשחורה בארונות המטבח נזכרתי פתאום בתכשיטים שלי...

רצתי לחדר השינה ופתחתי את הארון, הכל נמס. בהבלחה של רגע עלתה בי מחשבה של הודיה עמוקה, איזו השגחה פרטית? התכשיטים לא אצלי. הם שמורים לבטח אצל גיטתי שענדה אותם בחתונה.

ואז הבנתי... הרכוש היחיד שנותר לנו היו התכשיטים היקרים. אם הם לא היו אצלה, הייתי מאבדת גם אותם. ברגעים האלו בהם עמדתי ונברתי בקופסת התכשיטים הריקה,

חשתי במלוא העוצמה את דברי חז"ל שמלמדים אותנו: *כף מה אקאט צוהי - אינצ'ה אלו צוהי'*

אחים יקרים! הדברים שהם באמת שלכם הם שלושה תורה מצוות ומעשים טובים.

כי מה אאתה נותן לה מה אקאט צוהי אלו צוהי'

שבת שלום ומבורך!

לע"נ: אבי מורי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל יעקב בן רבקה ז"ל / תמר בת מוזה ז"ל / איריס מסיקה בת מרים ז"ל יחזקאל מיצלאוי בן רחל ז"ל / מימון ספירו בן מוזה טוב ז"ל רחל (ירשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחת: מכלוף מיכאל בן לואיז - רפ"ש / דקל מלכה - להצלחה אורי ישראל - רפ"ש / סוזן בת ימנה - רפ"ש דוריאן הודיה בת נעמי ונועה חן בת שולה - רפואה שלימה אהרון בן מסעודה - רפ"ש